

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 182 din 17 mai 2022) de către doamna Marina Morozova și domnul Dan Perciun, deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, la baza elaborării proiectului de lege au stat recomandările expuse în documentele de politici „Cum stimulăm implicarea echitabilă a părinților în creșterea și îngrijirea copiilor” și „Extinderea aranjamentelor de muncă”. Amendamentele propuse sunt înaintate în vederea transunerii Directivei 2019/1158 a Parlamentului European și a Consiliului privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților și îngrijitorilor; flexibilizării concediului paternal din perspectiva timpului; flexibilitatea concediului de îngrijire a copilului din perspectiva timpului și a remunerării. Raționamentele expuse de inițiator în nota informativă reflectă motivul emiterii actului normativ și cerințele care au impus intervenția normativă.

Astfel, la articolul I modificările aduse Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648) sunt:

1. La pct. 1, în conținutul noțiunii „formule flexibile de muncă”, după textul „utilizarea muncii la distanță,” urmează a fi introdus textul „muncii la domiciliu.”.

2. La pct. 3, art. 100¹ din Codul muncii propunem:

a) la alin. (1), de exclus cuvintele „sau a angajatorului” și de reformulat sau exclus textul „cu excepția cazurilor stipulate în alineatul (9) al prezentului articol”, deoarece articolul nu are alineatul (9);

b) la alin. (2) lit. b), cuvântul „cantitatea” de substituit cu cuvântul „numărul”. De asemenea, nu este clar ce presupune termenul „cotă de muncă”;

c) la alin. (2) lit. c), cuvintele „lucru la domiciliu sau într-un alt loc decât cel organizat de angajator” de substituit cu cuvintele „munca la domiciliu sau la distanță”;

Propunerea reiese din faptul că Codul muncii operează cu noțiuni ca „muncă la domiciliu” și „muncă la distanță”.

d) la alin. (4), afirmarea că formulele flexibile de muncă (de exemplu, munca pe fracțiuni de normă) nu implică schimbări în remunerarea muncii contravine prevederilor art. 97 alin. (3) din Codul muncii: „Munca pe fracțiuni de normă este retribuită proporțional timpului lucrat”;

e) excluderea alin. (5), (6) și (7) în redacția propusă, cu propunerea unei redacții noi pentru alin. (5) și (6):

„(5) Examinarea cererii salariatului de ajustare rezonabilă a programului de muncă se efectuează de către angajator în termen de 30 de zile din momentul depunerii.

(6) Refuzul angajatorului privind ajustarea rezonabilă a programului de muncă se întocmește în formă scrisă.”

Având în vedere că prin proiectul respectiv se urmărește flexibilizarea muncii și a raporturilor de muncă, considerăm inoportun limitarea dreptului salariatului de a cere ajustare rezonabilă a programului de muncă doar o dată pe an. Ajustarea rezonabilă a programului de muncă poate fi dispusă ori de câte ori este necesar, iar aceasta ține de competența părților (salariat, angajator). Totodată, considerăm irelevant descrierea modului de depunere a cererii de ajustare rezonabilă a programului de muncă de către salariat și de oferire a răspunsului din partea angajatorului.

3. La pct. 6, care de fapt este pct. 4:

a) la alin. (2) art. 124, după cuvintele „se acordă” se propune de completat cu cuvintele „persoanelor asigurate”, iar propoziția a doua de expus în următoarea redacție „Concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani se acordă după expirarea concediului de maternitate.”;

b) alin. (3) art. 124 se propune de expus în următoarea redacție:

„(3) Concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului poate fi folosit de ambii părinți alternativ, în fracțiuni, conform disponibilității fiecăruia, cu condiția să nu se suprapună fracțiunile, iar durata unei fracțiuni să nu fie mai mică de 4 luni.”

4. La pct. 7, care de fapt este pct. 5, pentru art. 124¹ alin. (3¹) se propune următoarea redacție:

”(3¹) În caz de coincidență totală sau parțială a concediului paternal cu concediu medical, în baza unei cereri scrise a salariatului, concediul paternal nefolosit integral ori parțial se prelungește.”

La articolul II, modificările aduse Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 168–170, art. 773) sunt:

1. La articolul 18:

a) alin. (1) lit. c) se propune de expus în următoarea redacție:

„c) de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 12 luni. Pentru perioada concediului pentru îngrijirea copilului după expirarea celor 12 luni de concediu și până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului, indemnizația lunară pentru creșterea copilului nu se acordă.”;

b) la alin. (6) lit. b) și c), după textul „12 luni de la acordarea” se propune de completat cu cuvintele „inițială a”.

2. La articolul 18¹:

a) la alin. (2) lit. a), textul „56 de zile” urmează a fi substituit cu textul „12 luni”;

b) alin. (4) se propune de expus în următoarea redacția:

„(4) Cuantumul indemnizației paternale constituie 100% din baza de calcul stabilită la art. 7 al prezentei legi.”

Totodată, se propune de a completa articolul II din proiectul de lege după cum urmează:

1) articolul 4 alin. (1), după litera „h)” de completat cu lit. „i)” cu următorul cuprins: „i) indemnizația paternală”;

2) articolul 5 alin. (1) de completat cu litera i) cu următorul cuprins:

„i) indemnizația paternală”;

3) articolul 6 de completat cu alin. (9) și (10) cu următorul cuprins:

„(9) Asiguratul care se află în concediu paternal are dreptul la indemnizație paternală prevăzută la art. 18¹, dacă confirmă stagiul de cotizare specificat la alin. (1) sau (2) din prezentul articol.

(10) Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției au dreptul la indemnizație paternală prevăzută la art. 18¹, dacă confirmă stagiul de cotizare specificat la alin. (1) sau (2) din prezentul articol.”;

4) la articolul 7 se propune:

a) de completat cu alin. (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Baza de calcul a indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) constituie venitul mediu lunar asigurat realizat la toate unitățile în care desfășoară activități în ultimele 3 luni premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care, la data stabilirii indemnizației, au fost calculate și plătite contribuții de asigurări sociale.”;

b) la alin. (3), după cuvintele „indemnizațiilor de asigurări sociale” de completat cu textul „prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), b), d), f) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a)”;

c) de completat cu alin. (3²) cu următorul cuprins:

„(3²) Venitul asigurat pentru lunile incluse în calcul la determinarea bazei de calcul a indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) nu poate depăși suma a 5 salarii medii lunare prognozate pe economie pentru anul respectiv înmulțită la 3 sau la numărul de luni în care persoana a realizat venit asigurat. În cazul în care în calcul se include anul calendaristic incomplet, venitul asigurat se plafonează în baza numărului de luni în care a fost realizat venitul asigurat pentru anul respectiv. Salariul mediu lunar prognozat pe economie este aprobat de Guvern.”;

d) la alin. (4), după textul „venitul mediu lunar asigurat” de completat cu textul „pentru calculul indemnizațiilor de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), b), d), f) și g) și art. 15 alin. (1) lit. a)”;

e) de completat cu alin. (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Venitul mediu lunar pentru calculul indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) se determină prin împărțirea venitului

asigurat realizat la unitatea de la toate unitățile în care desfășoară activități la numărul de luni în care acesta a fost realizat în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului.”;

f) la alin. (13) și (14), textul „art. 5 alin. (1) lit. a), b), d) și g)” urmează a fi substituit cu textul „art. 5 alin. (1) lit. a), b), d), g) și i)”.

5) la articolul 18:

a) alin. (1) lit. b) se propune de expus în următoarea redacție:

„b) de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 24 de luni. Pentru perioada concediului pentru îngrijirea copilului după expirarea celor 24 de luni de concediu și până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului, indemnizația lunară pentru creșterea copilului nu se acordă.”;

b) alin. (7) la final se propune a fi completat cu următorul text:

„În cazul concediului pentru îngrijirea copilului folosit de părinți în fracțiuni, primele 12 luni ale concediului se calculează de la solicitarea inițială a concediului respectiv pentru acest copil.”;

c) articolul 18 se propune a fi completat cu un nou aliniat cu următorul cuprins:

„(18) Indemnizația lunară pentru creșterea copilului se acordă, la cerere, conform opțiunilor prevăzute la alin. (1), pe perioada aflării în concediu pentru îngrijirea copilului.”

La articolul II pct. 2, articolul 18¹ se propune a fi completat cu alin. (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Indemnizația paternală se acordă pentru o perioadă de 14 zile calendaristice.

(6) În cazul persoanelor care se află în concediu paternal și pentru acest copil beneficiază de indemnizație lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului, indemnizația paternală pentru acest copil nu se acordă.”

Din punct de vedere redacțional proiectul necesită a fi revizuit în raport cu normele de tehnică legislativă și a cerințelor de calitate a actului normativ. Astfel, în scopul respectării exigențelor de redactare a actului normativ, la formularea amendamentelor se va ține cont că cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.

Ca urmare a examinării prevederilor proiectului de lege vizat, în partea ce ține de propunerile privind protecția socială, comunicăm că implementarea acestora implică alocări de mijloace financiare suplimentare (care în lipsa analizei impactului la etapa actuală nu sunt estimate cu exactitate), ceea ce contravine prevederilor art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, prin care se stipulează că pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la

reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

Relevante în această privință sunt și prevederile art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, care stipulează că nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

De asemenea, ținem să menționăm că propunerile vizate urmează a fi încadrate în procesul de elaborare a cadrului bugetar pe termen mediu pentru anii 2023-2025.

Totodată, se consideră oportun ca proiectul de lege să fie transmis spre avizare partenerilor sociali.

De remarcat că la promovarea unor intervenții normative în Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 este necesară asigurarea unui consens între partenerii sociali (Guvern, patronate și sindicate) în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, în vederea soluționării problemelor ce țin de domeniul muncii și problemelor social-economice de interes național. Subsidiar, este important de a atrage atenția că în procesul elaborării bazelor de reglementare a relațiilor de muncă și a relațiilor social-economice să nu fie neglijate drepturile salariaților, dar nici ale angajatorilor.

Având în vedere cele menționate, Guvernul susține de principiu proiectul de lege supus avizării, cu ajustarea acestuia conform propunerilor sus-menționate.